DUREREA NEAMULUI

Cuvînt pentru Președintele Republicii

...ui-i satul de baștină în re-
...nea numită acum «Zonă a
...flictului» (deși e situat
...Basarabia). Acolo mi-s pă-
...ii, bătrîni și bolnavi, și
... n-au alt sprijin, acolo mi-s
... și copiii. Uite-așa eviața
... cu paradoxurile ei. Unii
... nevoiți să se evacueze, pe
... îi duce nevoia îndărăt
... linia frontului. În ce mă
...este, cunosc situația din
...nsnistria pe viu, văzută cu
...i propriі. Am făcut și ar-
...ă, mai am și o mică expe-
...ță din timpul celuilalt răz-
... cînd îmi era satul pe li-
... întîia, bombardat ba din
... parte, ba din alta. Ne-nvă-
... pe atunci vîrstnicii cum să
... punem la pază de gloanțe,
... să ne păzim de mine,
...uite astăzi, după atîția ani,
... dat să merg iar spre
... părinteească ascunzindu-
...prin păduri și hîrtoape,
...mi învăț copiii aceleași
...ruri. Pentru că mergînd
...drum, se trage în tine, om
...nic, îți fluieră gloantele
...din față, ba din spate, ba
...i sus. Și poți fi tare din fi-
...cremene poți fi, dar acest
...ierat din jurul capului te
...ce involuntar la gîndul că
...mătorul glonte poate veni
...i pe jos un pic, mai pe ap-
...ape... Ei da, va zice lumea
... ai avut curaj, ai vrut să
...rgi printre gloanțe, că
...manul este hain și cinos,
...uși, atunci cînd mergi așa,
...ețit de fluieratul gloanțe-
...te întrebi de ce să fii ucis
...apoda, să cazi mort pe drum
...ceasul cînd mergeai să-ți
...i părinți și copiii?

Nu zic de mine. Zic de con-
...enii mei, de locuitorii ati-
...sate de pe malul Nistru-
... Zic de bătrînii, de femei-
...și de copiii din aceste sate.
La Chișinău e bine: pace,
...mbră, piețe cu de toate, lu-
...ea-i agitată că nu-i toate
...mpăra ce..., lumea se
...răbește politica — unul la
...de, altul la concert... În
...onă» am fost la o nuntă un-
...e toba era secondată de bu-
...ătul tunului, iar cerul hăsu-
...t de lumina gloanțelor. La
...mitir cuvîntul adresat lui
...umnezeu întru iertarea și
...iștea răposaților e între-
...pt brutal de explozii și rafa-
...

Recent Președintele Re-
...ublicii Moldova a avut o în-
...revedere cu președintele Ru-
...iei, Boris Eltîn. În consecin-
... ambii s-au declarat garanți
... aplanării conflictului mi-
...tar, ai încetării războiului
...în raioanele de est ale Mol-
...ovei. Și exact în aceeași zi
...m primit o scrisoare de la ai
...ei, din satul natal. «Chiar
...cum cînd scriem, ne bombar-
...dează din răsputeri, bombar-
...amentele sînt groaznice», îmi
...crie soția. Iar unul dintre co-
...ii a ținut să mă sfătuiască:
...«Cînd vii, să nu mergi de-a
...ungul Nistrului, că a mers
...e jos un băiat de aici din
...at și l-au împușcat...». Bieții
...opii! Și cei de-a fost uciși
...ergînd pe drum, și cei de se
...ucund ca pe front prin ogră-
...ile lor! În satul meu au că-
...ut bombe și pe școală, pe gră-
...iniță, unele case au acoperi-
...ul ciuruit...

Dar oamenii au crezut și
...red în mai bine, în pacea și
...liniștea care vor veni, în sen-
...timentul de răspundere al con-
...ucerii Republicii Moldova.
Au aprobat cu inima și cuge-
...ul acțiunile întreprinse de
...Președintele Republicii, dl
Mircea Ion Snegur, întru sta-
...bilirea păcii pe pămîntul no-
...stru și păstrarea integrității
...lui. Aceste acțiuni le prile-
...uiesc tuturor celor de-au su-
...ferit și suferă de pe urma po-
...liticii separatiste bucuria unui
...început de viață nouă, posibi-
...litatea de a se soluționa mul-
...tele și marile noastre proble-
...me.

În istoria ei sărmana țară
a Moldovei a tras multă dure-
...re de pe urma dezbinării, ne-
...încrederii și pizmei. Sfetni-
...cii îl trădau pe Vodă, Vodă
...n-avea încredere în boieri, bo-
...ierii se vindeau unde ei, popo-
...rul era înșelat...

De cîțiva ani încoace la
noi apelul «Unire, moldoveni»
...a materializat în obținerea
independenței, în aprobarea
...limbii de stat, într-o serie de
...acte sociale și economice de
...mare cotitură pentru destinele
Basarabiei și viitorul popo-
...rului ei. Tînăra Republică își
cucerește nume de prestigiu în
lume. Dar chiar în ziua în-
...trevederii dlui Mircea Sne-
...gur cu B. Eltîn s-au făcut
auzite reproșuri că, chipurile,
iar am cedat, că ne închinăm
tuturor... Apeluri belicoase
s-au făcut auzite și mai înainte,
cu alte ocazii. Parcă ar
fi o legitate. Îndată ce Re-
publica Moldova are de găsit
soluția unei situații acute și
conducerea ei caută această
soluții, tocmai atunci
cînd Președintele Republicii
are nevoie de înțelegerea, în-
crederea și susținerea noastră,
a tuturor, înainte de toate a
forțelor politice, atunci dez-
binarea vine iarăși să ne în-
tunece cerul și să ne abată
mersul. Se iscă parcă din se-
nin, nu se știe de cine stîrnite,
cîte un vai de psihoză din
stînga ori din dreapta, care
aduc inevitabil prejudicii, da-
că nu politice și economice,
atunci cel puțin morale efor-
turilor întreprinse de structu-
rile statale.

Or, tocmai acum, în noua
situație creată, nu se știe de
ce tac partidele politice. E
vorba de acțiuni, desigur, nu
de declarații. Bineînțeles, du-
pă încheierea războiului, du-
pă analiza retrospectivă a
daunei separatismului, a tutu-
ror evenimentelor legate de
declanșarea conflictului din
Transnistria se va studia și
faptul care forțe politice și
cînd au acordat cu adevărat
ajutor întru apărarea indepen-
denței și integrității Moldo-
vei? Care partide, cînd și
ce mijloace au vărsat în fon-
dul susținerii poliției și ar-
matei naționale? Ce partide
și cum și-au manifestat la con-
cret aderțiunea la lupta întru
apărarea Republicii, contra
dezmembrării ei, au organizat,
au instruit (poate) și au trimis
din rîndurile lor și cu mijloa-
cele lor detașamente în aju-
torul luptătorilor moldoveni
ce cădeau răpuși de separa-
iștii?

Acum, cînd a fost pus în-
ceputul unei înțelegeri întru a
obține pacea, a ne apăra plaiul
și a cruța de moarte mii de
vieți omenești, cînd devenim
fiecare răspunzător în fața lui
Dumnezeu și a viitorimii pen-
tru destinele Țării, acum dis-
cordia, dezunirea, tăinuirea
prin găoace poate fi mai dău-
nătoare ca oricînd. Platfor-
me și partide pot fi multe,
mama și Patria ni-s date cîte
una. Și nu poate exista nici
un ideal sau interes politic ori
de altă natură, ale oricărui
partid sau mișcare politică,
ce ar fi mai presus de integri-
tatea și liniștea Patriei. Pre-
ședintele Republicii, dl Sne-
gur, e garantul păcii și al
înțelegerii. Cine e garantul
și susținerii Președintelui? Într-o clipă crucială ca aceasta
poziția fiecărui partid va fi
tainul încrederii de mîine al
poporului în acel partid.

Printre alte paradoxuri ale
războaielor este și acesta:
ostașii mor pe cîmpurile de
luptă, iar comandanții ajung
să se cheme mari sau talentați.
La noi nu pretinde nimeni a
purta acest titlu. La drept vor-
bind, nici n-are pentru ce.
Mari comandanți de oști sînt
ostașii înșiși, acumulînd ex-
perință de luptă în toiul
luptelor, față în față cu
moartea. E una din trăsătu-
rile acestui război... Încă un
semnalment al lui pare a fi și
faptul că mor prea mulți, me-
reu mai mulți civili.

Consătenii mei, întîi de
toate bătrînii, au respins pro-
punerea de a se evacua. Și au
zis: «Nici nu ne clintim din
loc. Aici ne-am născut, aici
murim. Chiar de-ar fi să ne
ucidă aici, să murim în casele
și pe pămîntul nostru». În
aceste simple cuvinte și-au
spus și dirzenia, și patriotis-
mul, fără paradă, fără patе-
tism.

Deci, domnule Președinte al
Republicii Moldova! Aici ni-i
casa, aici ni-i pămîntul. Aici
murim, dar nu ne clintim din
loc! Neîndoielnic, știți prea bi-
ne și Dumneavoastră acest lu-
cru, aveți și Dumneavoastră ru-
de, oameni scumpi, aici e și
casa Dumneavoastră.

Și acum, cînd sînteți ga-
rantul păcii și al liniștii noas-
tre, să vă ajute Dumnezeu!

Constantin ANDREI.
Chișinău.

Cînd frații se mănîncă, îi strivește dușmanul

La Ivancea, în complexul de întremare a copiilor, sînt cazați și întreținuți mai mult de 600 de refugiați, circa 400 din ei sînt copii. Aceștia-s locuitorii satelor raionului Dubăsari — Cocieri, Corjova, Cosnița, majoritatea cărora s-au refugiat încă în aprilie. Desigur, la repartizarea camerelor, a blocurilor de locuit s-a ținut cont să fie cazați împreună, alături rudele, prietenii, cunoscuții. Conducerea complexului, deși problemele sînt enorme, se străduiește să creeze condițiile strict necesare de trai, în măsura posibilităților, tuturor refugiaților. S-au scurs aproape patru luni, timp în care tabăra le-a devenit a doua casă. Menționăm că reparații anul acesta nu s-au efectuat, din lipsă de materiale și finanțe. Și nu-i de mirare că pe alocuri mai curge acoperișul. Complexul e la autogestiune, deci venituri anul acesta nu a avut. Dar totuși, funcționează sistemul termic. Deci refugiații aici au apă caldă. Se alimentează la cantină, în plus mai primesc ajutoare, care sînt repartizate de către comitetul refugiaților. Din discuția cu dna Valentina Plămădeală, economistă la acest complex, aflăm că toate eforturile sînt orientate la asigurarea cu produse alimentare. Zilnic acestea sînt aduse din Orhei, dar piedica cea mare constă în finanțe, nu primesc la timp banii din bancă pentru a se achita pentru alimente. Dar găsesc totuși soluții în pofida oricăror greutăți.

Sîntem în stare de război. Lacrimi, dureri, orfani, schingiuiți... În Țara Moldovei e greu. O înțelegem cei cu mintea trează și cu inima creștină. Oamenii cîmpurilor, cei de la întreprinderi luni de zile n-au primit salarii pentru munca depusă. Și sînt într-un fel îngăduitori. Își dau seama că acum au nevoie doar de pace. Am dori să fie îngăduitori și unii refugiați, să înțeleagă că lipsa gazului, lipsa alimentelor în magazinele republicii afectează și sufletele acestora din partea dreaptă, căci aceștia le aduce reproșul că nu le este casa distrusă, că aici nu se împușcă și se trăiește mai bine. Îi consolăm, plîngem pentru ei, mor oameni pentru pămîntul din zona Nistrului, de aceea reproșurile fraților transnistreni nu sînt binevenite. Blestemurile aduc doar tragedii. Ar fi mai bine ca aceste femei cu rana deschisă a sufletului, care sîngerează de-acum luni în șir, să-și recapete blîndețea, să vină în întîmpinarea celor care se consacră doar binelui lor.

M-a intimidat faptul că la cantină, după ce iau masa, unele persoane nici nu strîng vesela după sine, își doresc dereticătoare salariată, desigur din fondul statului, pe coridoarele blocurilor de locuit. Ar trece timpul mai ușor, îi s-ar mai alina necazul dacă ar merge la lucru în cîmp, acolo unde e nevoie acum foarte mult de forțe. După ploile căzute burueanul a împînzit culturile agricole. Nu zic ba, au plecat vreo 4—5 femei la prășit în gospodăria satului Ivancea, dar în mașină încăpeau multe, și în tabără sînt foarte multe femei.

Nu vă fie cu bănat, dragi femei refugiate! Sîntem alături de voi cu ce putem. Durerea ne este comună. Dar nu va fi biruința a noastră dacă nu vom avea interese comune, interesele țării în care trăim. Căci nu știm cît va dura războiul. Nu știm cît de mare ne va fi tragedia. Să mulțumim totuși, pentru plinea pe care o avem azi. Pînă mîine e departe. Să nu ne mîncăm frate cu frate, că ne înghite dușmanul, care ne-a dezbinat.

Maria LAPUȘNEANU.

Foto de Tudor IOVU

Generozitate și probleme

Procesele social-politice din republică au generat probleme deosebit de serioase, una dintre acestea fiind cea a refugiaților. După datele Departamentului de Stat pentru Statistică, la 10 iulie curent numărul oamenilor nevoiți să-și părăsească locurile natale a atins cifra de circa 45 mii și aceștia sînt doar cei înregistrați. Încă vreo 20 de mii, după calculele noastre, nu sînt luați în evidență. E vorba de oameni care s-au stabilit, provizoriu, cu traiul în satele și orașele din partea dreaptă a Nistrului. Deși nu putem să nu ținem cont și de un număr foarte mare de oameni care au părăsit republica.

Mulți dintre cei care părăsesc casele, din punct de vedere juridic, nu pot fi numiți refugiați, pentru că nu sînt victime ale persecuțiilor. În limbajul specialiștilor în problemele refugiaților ei se numesc persoane strămutate din cauza conflictului militar. Însă sînt și cetățeni care își părăsesc locurile de lucru, de trai din cauza persecuțiilor sau a fricii de a deveni obiect al persecuțiilor. Din păcate, și de aceștia sînt mulți.

Pentru a ne da seama cît e de complicată problema sub aspect economic și social este de ajuns să analizăm componența persoanelor strămutate: circa 16 mii, sau 35 la sută, sînt femei, peste 26 mii, sau 58 procente — copii de diferite vîrste, majoritatea în vîrstă de pînă la 10 ani. Sînt mulți pensionari și invalizi. Fiecare zi și fiecare noapte pentru mulți dintre ei constituie o monotonă și dureroasă așteptare, viața lor este un amestec de frică, speranță și o mare nostalgie pentru casa părăsită. Iar casele lor se află în 13 localități de pe malul stîng și în 38 de pe malul drept ale Nistrului, precum și în orașele Tighina și Tiraspol.

Strămutarea refugiaților, de regulă, începe brusc și în situații de stres cînd li-i în pericol viața. Ei își părăsesc locurile natale din cauza bombardamentelor, precum și a atrocităților săvîrșite de gardiști și cazaci. E clar, de asemenea, că ei și-au pierdut mijloacele de existență, situația socială.

Astăzi în republică nu există raion care nu ar fi găzduit refugiați. Însă cel mai mare număr — circa 10 mii (25% din numărul total) trăiesc în Chișinău. În raionul Călnari — peste 3500 de oameni, în raioanele Orhei și Căușeni — cîte 3 mii, Anenii Noi — 2600, Ștefan Vodă, Cimișlia — cîte 2 mii, Strășeni, Ialoveni — cîte 1500. Trăiesc oameni și în tabere amenajate special, majoritatea, însă, s-au instalat la rude. Dar în multe cazuri refugiații sînt repartizați în localități unde nu au nici rude, nici prieteni. Or schimbarea bruscă a mediului de viață obișnuit, strămutarea în locuri necunoscute provoacă suferințe fizice și sufletești și unui om sănătos.

În munca cu persoanele strămutate comisia republicană de coordonare a acțiunilor, cele orășenești și raionale se conduc de hotărîrile respective ale Guvernului Moldovei, care prevăd soluționarea problemelor repartizării provizorii a emigranților, a plasării lor în cîmpul muncii, acordării de ajutoare materiale și financiare, asistenței medicale, instruirii și educației copiilor.

Organele de stat, organizațiile economice se străduiesc să susțină material și moral oamenii care au nimerit într-o situație atît de grea. Din primele zile cei loviți de nenorocire sînt vizitați în locurile de cazare de către reprezentanți ai colectivelor de muncă din raioanele Sîngerei, Telenești, Criuleni, Anenii Noi, Dondușeni, Cantemir ș.a., precum și ai unor întreprinderi ca uzina «Alfa», fabrica de produse chimice, «Victoria», asociația «Steaua Roșie», aducîndu-le obiecte de uz personal, produse alimentare, oferindu-le din căldura inimilor și sufletelor lor.

În munca aceasta de acordare a ajutorului este implicat un mare număr de organe guvernamentale și neguvernamentale, de organizații benevole. Merită toată recunoștința statul major al apărării civile pentru organizarea transportării refugiaților la locurile de cazare, serviciile asistenței medicale, de transport, comercial ș.a. Un considerabil ajutor acordă suferinzilor Fondul pentru copii, Asociația Femeilor din Moldova, Liga Democrat-Creștină a Femeilor din Moldova, Asociația Crucea Roșie, Frontul Popular Democrat Creștin, Asociația «Pro-Basarabia și Bucovina», alte organizații obștești.

De altfel, în ajutor celora care sînt nevoiți să-și părăsească locurile vin și multe țări străine. Din S.U.A. ne-au sosit deja 65 tone de medicamente, utilaje și instrumente medicale, circa 300 tone de produse alimentare din Canada — medicamente în valoare de 500 mii dolari canadieni. Practic zilnic sosesc convoale cu diferite produse alimentare și mărfuri industriale, cu medicamente și hrană pentru copii din România, ne acordă ajutor Ungaria, Germania, Cehia și Slovacia, alte state. De un adevărat umanism dau dovadă multe instituții de stat și obștești din România, care organizează odihna de vară pentru copiii refugiaților, azi în cele mai pitorești localități se odihnesc 9 mii de copii din Republica Moldova.

Dar în același timp tot mai serios apare problema dacă sînt gata serviciile de stat să facă față sarcinilor privind întreținerea refugiaților, dacă sînt ele în stare să-și îndeplinească obligațiile în baza sistemului existent de relații juridice, financiare dintre cetățeanul devenit refugiat și stat.

Va fi just și corect dacă vom spune — nu! Astăzi încă nu-i clară răspunderea diferitelor instituții și organizații de stat și economice privind ocrotirea și statutul persoanelor strămutate, nesatisfăcător sînt soluționate asemenea probleme cum ar fi plasarea în cîmpul muncii, în special în orașe și centrele raionale, nu rareori lasă de dorit asigurarea materială, cu transport, dar și cu hrană, mai ales a copiilor mici. Și dacă nu sînt asigurați nici cu lucru, nici cu condiții de trai, refugiații cad pradă disperării.

Analiza situației create ne conduce la concluzia că e strict necesar a elabora un regulament sau un statut juridic al refugiaților, tot mai mult se simte necesitatea adoptării unor norme legislative care le-ar apăra drepturile constituționale și garanțiile. Anume prin lipsa acestor acte pot fi explicate greutățile în plasarea în cîmpul muncii, tărăgănarea repartizării compensațiilor pentru casele și averea pierdută.

Prin lege trebuie să fie determinate criteriile recunoașterii drept refugiați sau persoane strămutate a oamenilor nevoiți să-și părăsească locurile de trai, să fie conturate drepturile și obligațiile reciproce ale refugiaților și organelor puterii de stat, să fie puse bazele organizatorice ale muncii cu refugiații și mecanismul restituirii cheltuielilor materiale.

Deosebit de complicată este problema plasării refugiaților în cîmpul muncii. Astăzi în Moldova peste 18 mii de refugiați apți de muncă rămîn fără lucru, aceasta înseamnă că mulți dintre ei nu-și pot asigura minimul de trai. În multe cazuri, în special în orașe, problema angajării refugiaților la lucru este foarte complicată și pricinile sînt cunoscute, dar se întîmplă că și înșiși refugiații sînt pasivi față de ofertele de muncă.

Mai multă atenție trebuie să acordăm problemei cazării refugiaților. În prezent ei sînt aranjați în temei în partea centrală a republicii și aceasta a condus la concentrarea lor pe un teritoriu restrîns, la mărirea considerabilă a densității populației în unele raioane care și așa au o mare densitate a populației. De altfel, problema are încă un aspect. În locurile unde se află refugiați se creează și focare de tensiuni sociale, da și ei înșiși sînt nemulțumiți de incomoditățі, cazurile de antisanitație etc.

Faptul că numărul refugiaților crește mereu, că detașamentul oamenilor apți de muncă dar care de peste patru luni nu sînt angajați în lucru constituie multe mii înseamnă pentru republica noastră pierderi de miliarde de ruble. În timp ce pentru întreținerea refugiaților în această perioadă din vistieria statului au fost cheltuite deja 44 milioane ruble. De aceea considerăm că în condițiile cînd republica se află într-o stare financiară atît de grea orice donații bănești ar fi foarte binevenite.

Avem o datorie dublă față de acești oameni. În primul rînd, datoria poartă un caracter uman. În majoritatea lor refugiații nu au bani acumulați și nici rezerve de produse. După cum spuneam, sînt multe văduve, copii orfani, bătrîni și invalizi. Al doilea aspect al datoriei noastre e cel practic, el e condiționat de corelația dintre populația strămutată și organele chemate să examineze și să soluționeze toate problemele legate de daunele materiale și morale ce li s-au pricinuit. Doar multe familii au rămas fără case, fără avere, cu sănătatea zdruncinată, oamenii sînt chinuiți, înjosiți. Fiecare asemenea caz trebuie să beneficieze de atenția atît a organelor administrative, cît și a politicienilor. Atitudinea lor și generozitatea noastră a tuturor trebuie să corespundă proporțiilor nenorocirilor. Numai așa vom putea rezolva problemele acestor oameni suferinzi.

M. PLATON,
vicepreședinte al comisiei republicane pentru coordonarea acțiunilor în vederea asigurării materiale a refugiaților.

«Ce fac ei, mamă?»

Un copil nu minte. El spune adevărul:

— ...Un «Alazan» a distrus nucul de lîngă sovietul sătesc. Altul a căzut după casa lui tuca, — cu mîna-i mică băietelul conturează un triunghi. — Aici-s purcelușii, aici găinile, iar aici Beta, cățelușa. «Alazan»-ul a căzut în mijloc. A bubuit de s-au făcut țăndări ferestrele.

— Dar voi ce făceați? îl întreb.

— Noi ne-am tupilat și așteptam să vedem ce va fi mai departe.

— Nu v-ați speriat?

— Beta s-a speriat. Și încușorii. Și cucoșul. Noi am mai văzut rachete. Într-o zi tuca prășea în grădină, iar noi ne jucam. Cînd a bubuit «Alazan»-ul, tuca a scăpat sapa din mînă și a căzut drept la pămînt. Nici nu s-a aplecat măcar. Mult am rîs de ei, că de acum e moșneag, dar a căzut dintr-o dată în țărînă.

Un fior rece mă strînge în spate. Ce se întîmplă? Niște venetici ne ploaie cu moarte copiii. Distrug satele, bisericile, cimitirele...

Băieții cu care am dialogat sînt frați. Badea, adică cel mai mare, Nicușor, are 6 ani. Jenea — 5 ani. Sînt refugiați din satul Holercani, raionul Dubăsari.

— De partea cealaltă e Cocieri...

— Știm. Am avut un binoclu și ne-am uitat. Am văzut cum veneau rățușteie încoace... Se temeau.

— Cum ați venit la Chișinău?

— Cu un autobuz. Era ticsit cu lume. Femeile plîngeau, își făceau cruce, că zburau multe «Alazan»-uri. Și mama plîngea...

Cum să nu plîngă o mamă, cînd e atîta jale pe pămîntul Moldovei? Iar ca dînsa azi în Basarabia sînt mii, de aceea nici n-am s-o numesc pe mama copiilor. Ea a povestit următoarele:

— Demult au început să bombardeze Holercanii, dar credeam că «Alazan»-urile cad asupra satului întîmplător. Acum, însă, se văd (evile îndreptate asupra noastră. Lumea n-are unde se ascunde și fuge care și încotro. De vreo cîteva zile ei folosesc un nou fel de armament. «Alazan»-ul se aude, iar pe acesta îl auzi numai cînd explodează de asupra și schijele distrug totul. Dacă va continua așa, nu rămîne nimic din satul nostru... Sărmanii oameni, care n-au plecat nicăieri. Au rămas, fiindcă n-au ce face cu animalele. Cînd vine vremea mulsului, rag vitele de li se rupe inima. Doar n-ai să vii. Ca Chișinău cu vaca din urmă, lar satele vecine sînt și ele bombardate. Niciodată nu m-am gîndit că pămîntul acesta al nostru așa va suferi... Numai am terminat de construit casa, au crescut vie, copăcei. Cireșii au rodit de li se rup crengile... Niciodată nu m-am gîndit că eu am să fug înainte și «Alazan»-ul după mine. Băieții alergau strigînd: «Ce fac ei, mamă?» Ce fac ei? Seamănă moarte și nenorocire. Din vale de la noi se transportă sicrie... Mașinile salvării trec una după alta pline cu răniți. La primărie au fost aduși trei copii rămași orfani. Părinții au fost omoriți. Am crezut că o să ne distrugem plîngînd. Cum au rămas copilașii aceia singuri! Îi cresți dintr-o fărîmătură și să ajungi fără ei... Soțul meu e acolo, în sat, cu toți bărbații. Am vrut să trăim mai bine, nu prețuiam nici ceea ce aveam. Acum mi-ar ajunge o bucățică de pîine, numai să-mi văd familia grămăjoară și toată lumea liniștită...

Ea nu știe cînd se va întoarce acasă, precum nici eu, nici nimeni altul nu știe cînd, în sfîrșit, va fi pace.

Tatiana SOCOLOV.

Pichet de protest

IAȘI, 6 (Rompres—Moldova-pres). În fața consulatului Federației Ruse din Iași rămîne instalat pichetul de protest.

Acțiunea este organizată de mai multe partide și formațiuni politice, între care Partidul Național Țărănesc Creștin Democrat, Partidul Social-Democrat Român, Partidul Alianței Civice, Asociația foștilor deținuți politici, Filiala din localitate a Convenției Democratice.

Grupul de protestatari, în majoritatea lor tineri, poartă drapelele de stat ale României și Republicii Moldova și pancarte ale căror conținut se referă la consecințele nefaste ale conflictului armat, provocat de separatiștii și gardiștii transnistreni, ajutați de soldați din Armata a 14-a a Federației Ruse. Prin consulatul amintit, participanții la pichet au adresat o notă de protest Ambasadei Federației Ruse la București, în care se cere încetarea imediată a ostilităților din zona de conflict, în spiritul celor convenite la recenta întrevedere între președinții Mircea Snegur și Boris Eltîn.